Nr. 83 Koźmin, środa dnia 17 października 1923 r. Rok 36

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie **7000** mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 1000 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 379. **Rozporządzenie**
Wojewody Poznańskiego tyczące zarządzeń weterynarno-policyjnych z powodu zarazy płucnej bydła rogatego.

Z powodu groźnego rozszerzenia i zagnieżdzenia się zarazy płucnej bydła rogatego w różnych okolicach Województwa poznańskiego, uznaje się całe terytorjum tego Województwa za obszar zapowietrzony względnie zagrożony zarazą płucną i na zasadzie §§ 17, 18, 78 i następnych oraz 79 niemieckiej ustawy o chorobach zaraźliwych zwierzęcych z 26. 7. 1909 (Dz. U. Rz. niem. str. 519) oraz odnośnych przepisów wykonawczych Rady Zw. Rz. niem. z 7. 12. 1911 (Dz. U. Rz. N. str. 4) tudzież postanowień wykonawczych Ministra rolnictwa, domen i lasów z 1. V. 1912 (Dz. urzęd. 105) zarządza się z upoważnienia Pana Ministra rolnictwa i dóbr państwowych na czas trwania niebezpieczeństwa zaraz celem powstrzymania dalszego jej szerzenia się rychłego wykrycia ognisk zarazy i szybkiego jej stłumienia co następuje:

I. Ograniczenie wprowadzenia (przywozu i przypędu) oraz wyprowadzenia (wywozu i wypędu bydła rogatego.

1. Wprowadzanie (przywóz, przypęd) bydła rogatego z innych obszarów Państwa Polskiego na terytorjum Województwa Poznańskiego uzależnia się od wykazania się przy przekraczaniu granicy Województwa, względnie przed wypuszczeniem z wagonu, świadectwem właściwego państwowego lekarza weterynaryjnego powiat., wydanem na każde bydlę osobno, stwierdzającym niepodejrzany stan zdrowia zwierzęcia oraz okoliczność, że nie ma przeszkody weterynarno-policyjnej do wyprowadzenia zwierzęcia z powiatu do obszaru Województwa Poznańskiego.

Swiadectwo zawierać ma a) dokładny opis bydlęcia, umożliwiający stwierdzenie jego tożsamości, i b) poświadczenie, że wydane zostało celem wyprowadzenia zwierzęcia do obszaru Województwa Poznańskiego z ważnością 8 dniową, wliczając w to dzień wydania. W świadectwie należy wymienić także miejscowość przeznaczenia, miejscowość i datę zbadania zwierzęcia, oraz wydania świadectwa i opatrzyć je czytelnym podpisem (imię i nazwisko) wydającego świadectwo.

O ile bydło nie jest wiezione koleją lub statkiem, ma wprowadzający mieć zawsze przy sobie świadectwo na taką sztukę. Swiadectwo na bydło wiezione koleją lub statkiem należy dołączyć do listu przesyłkowego.

W obrębie tut. Województwa należy bydle tak prowadzić i zabezpieczyć, aby się nie mogło stykać z bydłem miejscowem. O ile jest przeznaczone na rzeź, winno być odstawione wprost do zakładu rzeźnianego i poddane tam bezwarunkowo ubojowi, o ile zaś w innym celu, ma być odstawione wprost do miejsca przeznaczenia, tam umieszczone i trzymane w zupełnem odosobnieniu od bydła miejscowego, zgłoszone sołtysowi w ciągu 24 godzin celem zapisania w osobnej ewidencji wzór D, ewentualnie spowodowania zbadania na koszt strony przez właściwego powiatowego lekarza weterynaryjnego. Zbadanie takie ma być wykonane wtedy jeśli wprowadzone zwierze nie było zbadane przez urzędowego lekarza weteryn. przy przekroczeniu granicy, względnie przy wyładowywaniu lub jeśli okazuje oznaki choroby wewnętrznej.

W odosobnieniu ma bydle wprowadzone pozostawać **przez trzy miesiące** i dopiero, gdy po upływie tego czasu przynależny powiatowy lekarz weteryn. zbada je ponownie na koszt posiadacza i uzna za niepodejrzane, ma być wpisane do katastru przy równoczesnem wykreśleniu z ewidencji i może już być dopuszczone do wolnego obrotu w ramach obowiązujących przepisów weterynarno-policyjnych.

Bydle wprowadzone z ominięciem powyższych postanowień gdziekolwiek będzie napotkane, ma być zatrzymane, umieszczone w zupełnem odosobnieniu, zbadane na koszt właściciela przez dotyczącego pow. lekarza weteryn. a starostwo w porozumieniu z tym lekarzem wet. może pozwolić po pokryciu kosztów na odstawienie z powrotem za granicę Województwa, albo do miejsca przeznaczenia lub traktować je jako bydle niepewnego pochodzenia i zarządzić jego zabicie na koszt i niebezpieczeństwo właściciela (posiadacza) bez odszkodowania z funduszów publicznych.

2. Z obrębu Województwa Poznańskiego do obszaru innych Województw wolno wyprowadzać bydło rogate tylko kolejami żelaznemi opatrzone jednostkowemi świadectwami pochodzenia wydanemi według obowiązujących przepisów (II) i to:

a) bydło rogate przeznaczone na ubój tylko do rzeźni połączonych szynami z torem kolejowym a więc do rzeźni w Katowicach, Mysłowicach Łodzi Lwowie i Krakowie, tudzież do rzeźni miasta Warszawy celem bezwarunkowego uboju tamże jak najrychlej,

b) bydło hodowlane i użytkowe tylko na specjalnem pozwoleniem kierownika walki z zarazą płucną w tutejszym Województwie i przy zachowaniu warunków, które przepisze.

Nieodzownym jednak warunkiem do uzyskania takiego pozwolenia jest wykazanie się pismem Województwa, do którego ma być bydło wyprowadzone, stwierdzającym, że się zgadza na zamierzone wprowadzenie. Lekarz weterynaryjny interwenjujący przy badaniu ma sprawdzić stan zdrowia bydła, ważność świadectw pochodzenia, zanotować na nich wynik ba-

dania oraz o ile chodzi o bydło wspomniane podać, że jest przeznaczone na ubój w rzeźni w .... a nadto o odejściu transportu winien zawiadomić zaraz na koszt strony telegraficznie dział weterynaryjny właściwego Województwa, — zaś poleconą kartką korespondencyjną kierownika walki z zarazą płucną bydła rogatego w Województwie Poznańskiem, podając dzień, nazwy stacji nadania wyładowania oraz ilość bydła i swoje nazwisko.

Powyższe zarządzenie nie ogranicza w niczem przewozu bydła rogatego kolejami żelaznemi przez obszar Województwa Poznańskiego bez wyładowania, przeładowania lub doładowania.

II. Legitymowanie bydła rogatego świadectwami pochodzenia.

Na obszarze całego Województwa Poznańskiego każde bydle rogate bez względu na wiek.

a) prowadzone (pędzone wiezione niesione) na targ. jarmark wystawę pokaz, przetarg itp.

b. opuszczając na stałe miejsce pobytu celem wprowadzenia do innej gminy lub uboju.

c) nie mające stałego miejsca pobytu tudzież bydło handlarzy znajdujące się w obrocie handlowym.

d) przewożone koleją żelazną lub statkiem musi być zaopatrzone w świadectwo pochodzenia wydane według wzoru A.

2. Świadectwa pochodzenie wydaje dotyczący sołtys (naczelnik obszaru dworskiego) w miastach zaś kierownik Magistratu a w Bydgoszczy i w Poznaniu Komisarjaty policyjne.

3. Świadectwa pochodzenia w regule wolno wydać tylko na bydło miejscowe i to tylko na przepisanych drukach pobranych z Województwa za zwrotem kosztów nakładu i przesyłki.

4. Na każdą sztukę bydła rogatego należy wydać osobne świadectwo pochodzenia, na cielęta ssące, będące przy matce wystarczy stosowne zaznaczenie na świadectwie matki.

5. Świadectwa pochodzenia nie wolno wydać:

a) jeżeli bydle — wyjąwszy cielęta do 3 miesięcy wieku — nie jest opatrzone przepisową marką uszną (III)

b) jeżeli u bydlęcia dają się dostrzec oznaki jakiejkolwiek zaraźliwej choroby a zwłaszcza zarazy płucnej.

c) jeżeli uprawniony do wydawania świadectw pochodzenia dowiedział się w jakikolwiek sposób o pojawieniu się zarazy u bydła rogatego albo o podejrzanym wypadku zachorowania, lub padnięcia bydlęcia w gminie (miejscowości) na chorobę przenoszącą się na bydło rogate dopóty dopóki władza policyjna nie zarządzi co innego.

d) jeżeli władza zakazała osobnem zarządzeniem wydawania świadectw pochodzenia.

6. Bezpośrednio przed wydaniem świadectwa pochodzenia winień organ uprawniony do wydawania takich świadectw przekonać się o zdrowiu nietylko bydlęcia, na które ma być wydane świadectwo, ale i o zdrowiu całego pogłowia w zagrodzie.

7. Druki na świadectwa pochodzenia będą wydawane uprawnionym do wydawania tych świadectw, w formie zeszytów sznurowych zawierających każdy 100 kartek,

8. Oba formularze wydrukowane na kartce zeszytu należy wypełnić równobrzmiące i dokładnie i zaopatrzyć liczbę bieżącą, lewy ma pozostać w zeszycie a prawy odcina się i po umieszczeniu na nim pieczęci urzędowej i wyraźnego podpisu wydaje się stronie.

9. Wydający świadectwa pochodzenia (sołtys itd.) ma przechować zeszyty pod zamknięciem i jest odpowiedzialny za każde nadużycie lub zaniedbanie co do postępowania z tymi zeszytami. Ma on każdy zużyty zeszyt wręczyć dotyczącemu komisarzowi obwodowemu w Bydgoszczy (Urząd policyjny) w Poznaniu starostwu Grodzkiemu a w zamian zaś nabyć u odnośnego odbiorcy zeszyt nowy i to w ten sposób, aby w regule nie miał u siebie więcej aniżeli dwa zeszyty t. j. jeden rozpoczęty a drugi zapasowy. Odbiorca (Komisarz obwodowy i t. d.) ma zużyte zeszyty układać według gmin i przechować przez jeden rok a potem odstawić do starostwa celem postąpienia analogicznie, jak z wyszkartowanymi aktami. Zużyte zeszyty odstawione wprost do starostwa Grodzkiego mają być składane i przechowywane w starostwie w sposób przepisany dla komisarzy obwodowych.

10. Świadectwa pochodzenia są ważne 10 dni, wliczając dzień wydania.

11. W razie wydania nowego świadectwa na podstawie starego świadectwa pochodzenia należy uwidocznić to na nowem świadectwie pochodzenia, podając liczbę bieżącą, miejscowość i datę wydania starego świadectwa, na starem zaś zanotować datę wydania i liczbę porządkową nowego świadectwa pochodzenia i przechować je przez 1 rok.

12. Bydlęcia rogatego nieopatrzonego przepisanem świadectwem pochodzenia nie wolno pod żadnym pozorem dopuścić na targ, jarmark, wystawę, pokaz przetarg itp. ani do przewozu koleją lub statkiem. Takie zwierze gdziekolwiek będzie napotkane ma być zatrzymane, postawione zawsze w zupełnem odosobnieniu, poddane na koszt posiadacza zbadaniu właściwego urzędowego lekarza weterynaryjnego i dopiero gdy zostanie uznane za niepodejrzane co do indywidualnego stanu zdrowia a po przeprowadzeniu dochodzenia i co do pochodzenia należy nań wydać świadectwo pochodzenia, zanotować na nowem świadectwie co zaszło i dopuścić do obrotu w ramach obowiązujących przepisów.

13. Za świadectwo pochodzenia (formularz i połączone z wydaniem czynności) uiścić ma strona do rąk wydającego należytość w wysokości podanej każdym razem na formularzu świadectwa pochodzenia.

14. Chcący otrzymać świadectwo pochodzenia jest obowiązany przedstawić bydło wydającemu to świadectwo.

III. Znaczenie bydła rogatego.

1. Na całym obszarze Województwa Poznańskiego każda sztuka bydła rogatego — wyjąwszy wypadki przewidziane I/1 i cielęta do 3 miesięcy wieku ma być opatrzona marką uszną na lewym uchu a w braku ucha lewego lub gdy na niem jest już inna marka — na uchu prawem.

2. Znaczki uszne należy pobierać: Województwa za zwrotem kosztów nakładu i przesyłki. Będą one wydawane tylko osobom upoważnionym do prowadzenia katastru bydła (IV) które są odpowiedzialne za wszelkie nadużycia i zaniedbania co do marek od chwili odbioru aż do założenia marki i mają je trzymać pod zamknięciem.

Mają oni osobiście nałożyć marki uszne. O ileby jednak ważne względy przemawiały za odstąpieniem od tej zasady, może je nałożyć inna osoba, atoli zawsze w obecności i pod odpowiedzialnością prowadzącego kataster bydła.

Nadto każdy, ktoby odjął lub uszkodził ten znak uszny, nie będąc do tego upoważniony, podlega karze. Tyczy się to przedewszystkiem posiadacza bydlęcia, który jest w pierwszej linji odpowiedzialny za wszelkie nadużycia itp. od chwili nałożenia marki. Obowiązany on jest przedstawić bydło i udzielić bezpłatnie żądanej pomocy do poznaczenia bydła a nadto jeżeli bydle zgubi znak uszny winien zgłosić to zaraz najpóźniej do 48 godzin prowadzącemu kataster (IV) celem zanotowania tego w katastrze i przedłożyć zgubiony znak, o ile go odnaleziono, tudzież dowód, że

nie zaszło nadużycie. Nałożenie nowej marki może nastąpić na podstawie pisemnego zezwolenia właściwego komisarza obwodowego, w Bydgoszczy zaś Magistratu (Urząd policyjny) a w Poznaniu starostwa Grodzkiego którzy je udzielą dopiero po przeprowadzeniu ścisłego dochodzenia co do zgubienia marki. Prowadzący kataster pozwolenie to zanotuje i przechowa w katastrze, komisarz obwodowy (Magistrat) Urząd policyjny, (starostwo Grodzkie) zaś o ile dochodzenia wykaże przekroczenia przepisów, spowoduje pociągnięcie we właściwej drodze winnych do odpowiedzialności a nadto doniesie krótko lecz treściwie o przekroczeniu i towarzyszących mu okolicznościach kierownikowi walki z zarazą płucną w Województwie.

4. Na całym obszarze Województwa poznańskiego nie wolno bez zezwolenia właściwego komisarza obwodowego, w Bydgoszczy Magistratu Urząd policyjny w Poznaniu starostwa Grodzkiego sprzedawać nabywać oddawać na ubój i wogóle wypędzać (wywozić) poza obręb zagrody bydła rogatego nieopatrzonego przepisanym znakiem usznym i niewpisanego do katastru. Wyjątek stanowią cielęta nie starsze nad 3 miesiące.

5. Zużyte znaczki uszne (marki) należy oddawać zaraz i to w rzeźniach pozostających pod kierownictwem lekarzy weterynaryjnych tymże, zaś gdzieindziej właściwym organom prowadzącym kataster i znaczenie bydła rogatego, które je winny przechować w sposób wykluczający nadużycie.

Zebrane marki zużyte odstawią wyżej nazwane osoby w ciągu stycznia 1924 do przynależnego komisarjatu obwodowego — w Bydgoszczy do Magistratu (Urząd policyjny) w Poznaniu do Starostwa Grodzkiego celem dalszego przechowania, następnie zebrane w I półroczu 1924 w ciągu lipca 1924 itd.

Co do dalszego postąpienia z markami zużytemi zarządzi Województwo w swoim czasie.

IV. Kataster bydła rogatego.

1. Na całym obszarze Województwa Poznańskiego należy w każdej gminie (mieście) i obszarze dworskim założyć i prowadzić w ewidencji kataster bydła rogatego według dołączonego wzoru B.

2. Druki potrzebne na kataster bydła rogatego wydawane będą bezpłatnie. Ktoby jednak czy to przez lekkomyślność, czy też przez niedbalstwo itp. spowodował niezdatność do użytku takiego druku (katastru), obowiązany jest ponieść koszta sprawienia nowych druków katastru).

3. Obowiązek założenia i prowadzenia w ewidencji katastru bydła rogatego nakłada się po wsiach na sołtysów i naczelników obszarów dworskich w miastach na zarządy miejskie — w Bydgoszczy i w Poznaniu na komisarjaty policyjne.

4. Kataster bydła należy założyć w kształcie zeszytu ewentl. książki przeznaczając dla każdego posiadacza bydła odpowiednią ilość stronnic obliczoną na 3 lata, stronnice zaopatrzyć bieżącemi (porządkowemi) liczbami. Ilość kartek i stronic ma być stwierdzona na zeszycie przez właściwego Komisarza obwodowego, w Bydgoszczy przez Magistrat (Urząd policyjny) w Poznaniu przez Starostwo Grodzkie. Po zupełnym zużyciu formularzy zawartych w zeszycie należy go zaopatrzyć na ostatniej stronie uwagą:

„Zakończono"

(nazwa miejscowości) dnia .... (pieczęć urzędowa) prowadzący kataster: (nazwisko)

a istniejący w tym czasie stan bydła rogatego w miejscowości tej wpisać skrupulatnie do nowego zeszytu i przedstawić stary oraz nowy zeszyt przynależnemu komisarzowi obwodowemu — w Bydgoszczy Magistratowi (Urząd policyjny) w Poznaniu Starostwu Grodzkiemu celem stwierdzenia prawdziwości przeniesienia na obu zeszytach poczem prowadzący w ewidencji kataster przechowa zeszyt zużyty jeszcze przez 5 lat.

5. Do katastru należy wpisać (według pouczenia podanego na wzorze) wszystko bydło rogate każdego posiadacza bydła — wyjąwszy cielęta do 3 miesięcy wieku wypełniając dokładnie i sumiennie wszystkie rubryki, następnie utrzymać go w ścisłej ewidencji i w tym celu uwidocznić w nim każdy przyrost i ubytek w stanie bydła rogatego z uwzględnieniem postępowania z bydłem rogatem przybyłem ewentualnie z poza obrębem Województwa Poznańskiego (I/1)

6. Należy również uwidocznić zawsze w katastrze w odpowiedniej rubryce przyczynę ubytku względnie przyrostu t. j. czy ubytek powstał np. z powodu sprzedaży, padnięcia uboju, rzezi z konieczności itp. względnie przybytek z powodu własnego przychówku, kupna itp. i w tym ostatnim wypadku powołać dokument (świadectwo pochodzenia), na podstawie którego wprowadzone bydle, oraz adres sprzedawcy a nadto zanotować ewentualnie znak, którym oznaczone jest zwierze. Tak samo trzeba zanotować w odpowiedniej rubryce, jeśli na bydle wydano świadectwo pochodzenia.

7. Każdy posiadacz bydła rogatego na obszarze Województwa Poznańskiego winien o każdej zmianie w stanie posiadanego bydła donieść w ciągu **48 godzin** prowadzącemu kataster bydła i podać sumiennie i dokładnie czas i przyczynę zmiany, przedstawiając ewentualnie dokumenta (świadectwo pochodzenia) na przyrosłe zwierzę.

8. Cielęta zgłosić należy do katastru najpóźniej 40 godzin przed upływem trzeciego miesiąca życia.

9. Sołtys względnie osoba upoważniona do prowadzenia w ewidencji katastru jest obowiązana obejrzeć każde bydlę i sprawdzić jego tożsamość zanim je wpisze do katastru a posiadacz winien je przyprowadzić i przedstawić tej osobie. W miastach może być zmienione to postępowanie o tyle że kierownik Magistratu w Bydgoszczy i w Poznaniu Komisarjat policyjnej może na prośbę posiadacza spowodować obejrzenie zwierzęcia na obejściu posiadacza na jego koszt.

10. Swierzo wprowadzonego bydła nie wolno przed wpisaniem do katastru zmieszać z bydłem miejscowem ani też postawić w oborze gdzie się znajduje bydło rogate, lecz należy je umieścić osobno i wyznaczyć ile możności dla niego osobną obsługę.

11. Posiadacze bydła są obowiązani dozwolić, ułatwić i być pomocnym państwowym lekarzom weterynaryjnym funkcjonarjuszom policyjnym i prowadzącym kataster na ich żądanie — przy wykonywaniu ich czynności urzędowych zwłaszcza przy rewizji lub kontroli bydłostanu.

12. Do wykonywania nadzoru nad prowadzeniem w ewidencji katastru bydła obowiązani są państwowi lekarze weterynaryjni, komisarze obwodowi i organa policji państwowej winny im być pomocne. Prowadzący kataster ma im na ich żądanie uprzystępnić wykonanie tego obowiązku.

Wykonanie rewizji należy uwidocznić zawsze w katastrze. (Dokończenie w następnem numerze.)

Nr. 380. **Dotyczy zarazy płucnej u bydła rogatego w Ochli.**

Powołując się na moje rozporządzenie policyjno-weterynaryjne z dnia 25 września 1923 r. — L. dz. 4002/23 St. I. — Orędownik powiatowy z dnia 26-go września 1923 r. Nr. 77 poz. 351 — dot. zarazy płucnej bydła rogatego w miejscowości Szelejew dwór itd. **podaję do publicznej wiadomości, iż miejscowość Ochla należy także do ścisłego obwodu obserwacyjnego.** — L. dz. 4318/23 St. I. —

Koźmin, dnia 15 października 1923 r.

Starosta,
w z. Andrzejczak.

DOM masywny

parterowy z ogrodem w Rynku

jest zaraz na sprzedaż

Zgłoszenia przyjmuję

Stanisława Bekaszyńska, Pogorzela

pow. Koźmin, Mały Rynek 148

Kupuję każdą ilość

kasztanów

płacę najwyższe ceny

Kaufe jeden Posten

Kastanien

zahle die höchsten Preise

A. Lissowski, Koźmin

Telefon 33.

Zapisujcie Orędownik

powiatu Koźmińskiego.

poleca wszelkie artykuły **drogeryjne**	empfiehlt sämtliche **Drogerie-artikel**
Skora, rzetelna i fachowa obsługa	Flotte, reelle u. fachmännische Bedienung

---

3 pomocników obuwniczych

poszukuje na pierwszorzędną i stałą pracę **od zaraz**

Stefan Szymański mistrz obuwniczy

Koźmin — ulica Pleszewska

Poszukuję do wynajęcia

jeden pokój jako biuro

na każdy poniedziałek do południa

Zgłoszenia do Orędownika,

Mam na składzie	Habe stets auf Lager
papę, lepnik, smoe, lampy kuchenno-gazowe, sprzęty kuchenne, porcelany i szkło	**Pappe, Klebemasse, Teer, Küchengaslampen, Küchengeräte, Porzellan und Glas**
po cenach przystępnych	**Ermäßigte Preise**

Zygmunt Szymański, Koźmin

Kaliska 4 Skład Porcelany Telefon 31

SKŁAD

bez mieszkania w Rynku

od zaraz do wydzierzawienia

APTEKA

Uwzględniajcie firmy ogłaszające w Orędowniku

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.

Odpowiedzialność Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie. Telefon 34